

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 163/13
Λουξεμβούργο, 19 Δεκεμβρίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-262/12
Association Vent De Colère! Fédération nationale κ.λπ.

Ο γαλλικός μηχανισμός αντισταθμίσεως του επιπλέον κόστους το οποίο προκύπτει από την υποχρέωση αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανεμογεννήτριες εμπίπτει στην έννοια «παρέμβαση του κράτους με κρατικούς πόρους»

Οι εισφορές τις οποίες καταβάλλουν οι τελικοί καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας και τις οποίες διαχειρίζεται το Caisse des dépôts et consignations (Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων) πρέπει να θεωρούνται ότι παραμένουν υπό δημόσιο έλεγχο

Κατά το δίκαιο της Ένωσης, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο, ένα μέτρο χαρακτηρίζεται ως «κρατική ενίσχυση» αν πληρούνται τέσσερις σωρευτικές προϋποθέσεις: i) πρέπει να πρόκειται για παρέμβαση του κράτους ή με κρατικούς πόρους· ii) η παρέμβαση αυτή πρέπει να μπορεί να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών· iii) πρέπει να παρέχει πλεονέκτημα στον αποδέκτη της και iv) πρέπει να νοθεύει ή να υπάρχει κίνδυνος να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

Εν προκειμένω, η γαλλική νομοθεσία ορίζει ότι όσοι παράγουν, εντός της εθνικής επικράτειας, ηλεκτρική ενέργεια προερχόμενη από αιολική ενέργεια μπορούν να ζητήσουν την εφαρμογή της ρυθμίσεως για την υποχρεωτική αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν. Υποκείμενοι στην υποχρέωση αγοράς είναι οι διανομείς που εκμεταλλεύονται το δίκτυο με το οποίο είναι συνδεδεμένη η εγκατάσταση παραγωγής –δηλαδή η Électricité de France (EDF) και οι μη εθνικοποιημένοι διανομείς– οι οποίοι οφείλουν να αγοράζουν την προαναφερθείσα ηλεκτρική ενέργεια σε τιμή ανώτερη της αγοραίας τιμής. Ως εκ τούτου, ο τρόπος χρηματοδότησεως αυτός συνεπάγεται επιπλέον κόστος για τους διανομείς ηλεκτρικής ενέργειας.

Πριν από τη ρύθμιση αυτή, το επιπλέον κόστος που προέκυπτε από την υποχρέωση αγοράς αντισταθμιζόταν μέσω του λογαριασμού δημόσιας υπηρεσίας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, τον οποίο διαχειριζόταν το Caisse des dépôts et des consignations (Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, CDC) και ο οποίος τροφοδοτούταν από εισφορές που όφειλαν οι μνημονευόμενοι στη σχετική νομοθεσία παραγωγοί, προμηθευτές και διανομείς¹. Μετά την τροποποίηση της εθνικής νομοθεσίας², προβλέπεται πλέον ότι το επιπλέον κόστος που απορρέει από την υποχρέωση αγοράς αντισταθμίζεται πλήρως μέσω εισφορών που οφείλουν οι τελικοί καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι εντός της εθνικής επικράτειας.

Η ένωση Vent De Colère! Fédération nationale και άλλοι ένδεκα αιτούντες προσέφυγαν στο Conseil d'État (Γαλλία), εκτιμώντας ότι ο μηχανισμός χρηματοδότησεως της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανεμογεννήτριες, τον οποίο προβλέπει η τροποποιημένη γαλλική νομοθεσία, συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης. Ως εκ τούτου, ζητούν από το εθνικό δικαστήριο να ακυρώσει τις υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν το 2008

¹ Νόμος 2000-108, της 10ης Φεβρουαρίου, σχετικά με τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της δημόσιας υπηρεσίας ηλεκτρισμού (JORF της 11ης Φεβρουαρίου 2000, σ. 2143).

² Ο νόμος 2000-108 τροποποιήθηκε, μεταξύ άλλων, με τον νόμο 2003-8 της 3ης Ιανουαρίου 2003 (JORF της 4ης Ιανουαρίου 2003, σ. 265) και με τον νόμο 2005-781 της 13ης Ιουλίου 2005 (JORF της 14ης Ιουλίου 2005, σ. 11570).

σχετικά με τον καθορισμό των όρων αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από αιολική ενέργεια ³.

Κατά το Conseil d'État, η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν τη μηχανική αιολική ενέργεια σε τιμή ανώτερη της αγοραίας αξίας αποτελεί πλεονέκτημα το οποίο ενδέχεται να επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και να έχει επιπτώσεις στον ανταγωνισμό. Το δικαστήριο αυτό ερωτά το Δικαστήριο αν ο νέος μηχανισμός χρηματοδότησεως που προβλέπει η γαλλική νομοθεσία πρέπει να χαρακτηριστεί ως παρέμβαση του κράτους ή ως παρέμβαση με κρατικούς πόρους.

Στη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο απαντά ότι ο νέος μηχανισμός για την πλήρη αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους που επιβάλλεται σε επιχειρήσεις λόγω της υποχρεώσεως αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από αιολική ενέργεια σε τιμή ανώτερη της αγοραίας τιμής, του οποίου η χρηματοδότηση βαρύνει τους τελικούς καταναλωτές, συνιστά παρέμβαση με κρατικούς πόρους. Ο οριστικός χαρακτηρισμός του μέτρου αυτού ως «κρατικής ενισχύσεως» εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Conseil d'État.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ορισμένα πλεονεκτήματα χαρακτηρίζονται ως ενισχύσεις κατά την έννοια της Συνθήκης ⁴, αφενός, αν έχουν παρασχεθεί άμεσα ή έμμεσα με κρατικούς πόρους και, αφετέρου, αν μπορούν να καταλογισθούν στο κράτος.

Διαπιστώνει, πρώτον, ότι **ο νέος μηχανισμός αντισταθμίσεως του επιπλέον κόστους καταλογίζεται στο γαλλικό κράτος**. Συγκεκριμένα, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι δημόσιες γαλλικές αρχές έχουν εμπλακεί στη θέσπιση του επίμαχου μηχανισμού, η οποία πραγματοποιήθηκε διά της νομοθετικής οδού.

Δεύτερον, **ο νέος μηχανισμός αντισταθμίσεως αποτελεί πλεονέκτημα το οποίο έχει παρασχεθεί με κρατικούς πόρους**.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι ένα μέτρο, ακόμα και αν δεν συνεπάγεται τη μεταβίβαση κρατικών πόρων, μπορεί πάντως να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση αν έχει παρασχεθεί άμεσα ή έμμεσα με κρατικούς πόρους. Πράγματι, η έννοια της «παρεμβάσεως με κρατικούς πόρους» καλύπτει, πέραν των πλεονεκτημάτων που παρέχονται άμεσα από το κράτος, τα πλεονεκτήματα που παρέχονται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς στους οποίους το κράτος έχει αναθέσει τη διαχείριση της ενισχύσεως ⁵.

Εν προκειμένω, όσον αφορά τη *φύση των πόρων ως κρατικών*, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι τα ποσά που προορίζονται για την αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους που απορρέει από την υποχρέωση αγοράς η οποία βαρύνει τις επιχειρήσεις εισπράττονται από το σύνολο των τελικών καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας εντός της γαλλικής επικράτειας και κατατίθενται σε έναν δημόσιο οργανισμό, και συγκεκριμένα το CDC.

Εξάλλου, το ποσό της εισφοράς που βαρύνει τον τελικό καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζεται σε ετήσια βάση με υπουργική απόφαση. Όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, κεφάλαια τα οποία τροφοδοτούνται μέσω υποχρεωτικών εισφορών επιβαλλόμενων από την εθνική νομοθεσία και των οποίων η διαχείριση και η κατανομή διέπεται από τη νομοθεσία αυτή μπορούν να θεωρούνται ως κρατικοί πόροι.

Όσον αφορά τον *έλεγχο που ασκείται από το CDC*, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι τα κεφάλαια διέρχονται από το CDC, το οποίο συγκεντρώνει τα συλλεγόμενα ποσά σε έναν ειδικό λογαριασμό προκειμένου, στη συνέχεια, να τα καταβάλει περαιτέρω στους δικαιούχους φορείς, οπότε ενεργεί ως ενδιάμεσος φορέας για τη διαχείριση των εν λόγω κεφαλαίων. Στο πλαίσιο αυτό, το CDC, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, είναι ρητώς επιφορτισμένο από το γαλλικό κράτος με την

³ Απόφαση του Υπουργού Οικολογίας, Ενέργειας, Αειφόρου Ανάπτυξης και Χωροταξίας, της 17ης Νοεμβρίου 2008, η οποία συμπληρώθηκε με την απόφαση της Υπουργού Οικονομίας, Βιομηχανίας και Απασχόλησης, της 23ης Δεκεμβρίου 2008 (JORF της 13ης Δεκεμβρίου 2008, σ. 19032).

⁴ Άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

⁵ Απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαρτίου 1977, 78/76, Steinike & Weinlig.

παροχή υπηρεσιών διοικητικού, οικονομικού και λογιστικού χαρακτήρα για λογαριασμό της Commission de régulation de l'énergie (ανεξάρτητης διοικητικής αρχής αρμόδιας να μεριμνά για την καλή λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου στη Γαλλία).

Ως εκ τούτου, **πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα ποσά που διαχειρίζεται το CDC παραμένουν υπό δημόσιο έλεγχο**⁶ και, ως εκ τούτου, στη διάθεση των γαλλικών αρχών.

Τέλος, το Δικαστήριο απορρίπτει το αίτημα της Γαλλίας να περιοριστούν (αναπτύσσοντας ενέργεια μόνο για το μέλλον) τα διαχρονικά αποτελέσματα της σημερινής αποφάσεώς του.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁶ Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η σημερινή απόφασή του δεν πρέπει να ταυτίζεται με την απόφαση της 13ης Μαρτίου 2001, [C-379/98, PreussenElektra](#), με την οποία κρίθηκε ότι δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως παρέμβαση με κρατικούς πόρους η υποχρέωση που επιβλήθηκε στις ιδιωτικές επιχειρήσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας να αγοράζουν σε καθορισμένες ελάχιστες τιμές το παραγόμενο από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ηλεκτρικό ρεύμα, στον βαθμό που η υποχρέωση αυτή δεν συνεπαγόταν άμεση ή έμμεση μεταβίβαση κρατικών πόρων στις επιχειρήσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια αυτού του τύπου. Πράγματι, η Γερμανία δεν είχε αναθέσει στις ιδιωτικές επιχειρήσεις να διαχειρίζονται έναν κρατικό πόρο, αλλά αυτές είχαν υποχρέωση αγοράς με τους δικούς τους χρηματικούς πόρους. Επιπλέον, τα επίμαχα κεφάλαια δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως κρατικοί πόροι, δεδομένου ότι σε καμία χρονική στιγμή δεν τελούσαν υπό δημόσιο έλεγχο και δεν υφίστατο κανένας μηχανισμός συγκρίσιμος με τον οικείο για την αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους που απέρρεε από την εν λόγω υποχρέωση αγοράς και μέσω του οποίου το κράτος διασφάλιζε την πλήρη κάλυψη του προαναφερθέντος επιπλέον κόστους.